

grozno vreščale in vpile okoli votline in drugej. Slednjič sem vendar zamižal in zaspal. Ali v spanju so se mi oči razbolele tako, da sem se zbudil. Strašno me je skelelo, peklo. Nisem mogel pogledati, ker je trepalnice kri zalila in se strdila. Šinil sem po koncu, in bolešno javkal. Zaspati mi ni bilo nič več moči. Včasih sem stal, včasih sem čepel na kamnu, tresel sem se mraza, in tudi tulil sem v silnih bolečinah. Kaj bode! Kedar bode dan! stokal sem. Mrtvaška tišina je bila razlita po vsij neizmerni pokrajini, tudi živali so bile utihnile. Kedar se mi je zdelo, da uže mora biti proti jutru, odprl sem bolne oči, ali kaka — groza me je obšla! Ko sem pogledal po votlini, opazil sem napolu zmrznjeno truplo človeško, na katerem sem glavo držal nocoj. Skočil sem na plan, da osedlam mulo in odjašem. Ali rado je, da bije nesreča na nesrečo. Mula mi je poginila po noči, vse štiri je molela od sebe. Ker je bila lačna, požrla je v naglici neko zelo strupeno bilino, in po nje je bilo.

Ves potr, in kdo bi ne bil, vrnem se v votlino, drugega mi ni kazalo. Nebes je bil čist kot ribje oko, in solnce je obsevalo pobeljeno pokrajino. Tice so žvrgolele okoli votline, zajci so skakali brez vsega strahu po snegu, in dolgovratne srne so zvedavo stegovale vratove. Videti je bilo, da se žival ne briga nič za debeli sneg. Potclajil sem se toraj tudi jaz ter stopil zopet v votlino, da ogledam mrtveca. Da je Indijanec, to sem uže vedel. Na glavi je imel več hudih ran. Pred kot ne ga je pobila zavratna roka, in potem zavlekla v votlino.

Vzel sem puško in ustrelil zajca. Nabravši malo suhljadi, zanetil sem ogenj, zajca nasadil na kost, ker druge priprave nisem imel, ter si ga opeknel. Nič kaj ni mi dišala pečenka, ali za silo je uže bila. Premišljeval sem, kaj bi začel. Med dvanajsto in eno uro mi je udarilo na uho enolično, raztrgano kričanje. Kaj je to? Vesel pa tudi prestrašen sem skočil iz votline gledat in poslušat. Stopil sem na skalo, ter zazrl v dolu dva Indijanca, katera sem včeraj srečal. Tovorila sta odpadke v plavž. Brzo sem zletel doli prosit ju, naj mi pomagata naprej. Za malo tobaka sta mi prepustila eno lamo, ki sta jo tudi sama prignala k votlini, da smo mojo prt-ljago naložili. Še en pot sem milo pogledal mrtveca v votlini, pograbil perišče prsti, vrgel jo nànj, ter odšel.

78.

Na Laponskem.

Psi so zalajali, kazno, da kmalu pridemo k čredi in k stanovanju ljudskemu. Hiteli smo kar smo mogli, ker so uže debele kaplje padale. Srečno smo se pripeljali k hiši ali k gami, kakor jo Laponec naziva. Stala je pod goro ob robu širnega barja. Sprejeli so nas, ali prijazno ne. Ali kakor si Arabca pridobiš s primernim darom, prav tako tudi Laponca z žganjem. Da je Laponec neprijazen, temu se skoro ni čuditi, malokateri narod je tako zaničevan, kakor njegov. Ošabni Švedec dela ž njim kot z nespametno živaljo, ter ga pita s psom, lepšega imena nima zánj.

(Dalje prihodnjič.)

„Matica Slovenska“.

Tajnikovo letno poročilo o delovanji odborovem v dobi od 1. aprila 1887. do 31. marca 1888. I.

Matica Slovenska zvršila je pred kratkim 24. leto svojega obstanka. Kar se posebej tiče zadnjega leta društvene dobe, o katerem mi je po odborovem naročilu naloga danes zboru poročati, smemo biti ž njim zadovoljni, bodisi že na znotraj, bodisi na zunaj. Odbor, ki stoji društvu na čelu, trudil se je po moči ustrezati zahtevam društvenikov, nikoli kreniti iz poti, ki mu jo znamvajo pravila in dosežati namen, ki mu ga ona narekajo. Sestavljen je bil v bistvu tako, kakor poprej: predsednik mu je bil zopet prof. Marn, I. podpredsednik prof. Levec, II. podpredsednik postal mu je mestni župan Grasselli; blagajnik mu je bil šestnajstič Ivan Vilhar, pregledovalec društvenih računov Luka Robič, ključarja A. Praprotnik in F. Stegnar, overovatelja sejnih zapisnikov A. Kržič in I. Šubic in pravdni zastopnik dr. I. Tavčar. Tudi sestava odsekov: gospodarskega in književnega, ostala je v bistvu ista. Gospodarski imel je mesto 3, letos 5 članov, tudi književnemu prirastla sta 2 odbornika.

Gledé delovanja pritr dil je odbor tudi v zadnji dobi načelu: prepuščati glavno delo odsekoma, izdelane načrte pa predlagati njemu v konečno potrdilo. Običajno sta se tedaj skoro pred vsako odborovo sejo shajala oba odseka ter pretresala in prirejela vso za odbor potrebno tvarino iz svojih delokrogov. Kakor v predzadnji dobi imel je odbor tudi v zadnji štiri seje, namreč 27. aprila, 7. julija, 24. nov. in 14. marca; istotako gospodarski odsek, namreč 4. maja, 25. junija, 21. novembra in 10. marca; književni pa tri, to je 7. junija, 19. novembra in 12. marcija. Prva odborova seja bila je v prvi vrsti namenjena konstituiranju odbora in volitvi odsekov, druga konečni aprobaciji lanskih društvenih knjig, tretja stroškom za lanske knjige, četrta letošnjim knjigam in deloma pripravam za današnji redni veliki zbor.

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Iz Železnikov 17. aprila. (*Ime-dan svitlega cesarjevič prestolonaslednika Rudolfa.*) Od drugod dohajajo raznim časnikom poročila o prenaledbi šolske postave, ter o mislih in mnenji za in zoper njo. Za spremembo naj bo pa povedano, kako se je danes v tukajšni šoli obhajal spomin na ime-dan svitlega prestolo-naslednika cesarjeviča Rudolfa. Po napovedbi se je snidila zjutraj ob 3/4. uri praznično oblečena šoleka mladina v učni dvorani. Ob sredi njene sprednje stene pripeta je bila mična slika svitlega nadvojvoda Rudolfa v zlatem okviru. Ob straneh in nad glavo so jo zališali venci iz ponarejenih cvetk; še višej nad tem sta bila vravnana grba cesarski in deželni; spodaj v podnožji slike pa so bile razstavljene

simetrične zastave: avstrijska (črno-rumena), bavarska (belo-modra) in dve narodni. Na šolski tabli pa je bila napisana nasledna čestitka:

Srca kviško povzdignimo!
 Danes na veseli dan,
 Z vneto dušo zakličimo,
 K'je svet Rudolf praznovan:
 Carjeviča Bog ohrani!
 Rudolfa naj Bog živi!
 Vseh nesreč Ga Bog naj brani!
 Rudolf dolgo naj živi!

Ob 7. uri šla je mladina za šolsko zastavo pároma v cerkev k sv. maši. Po skončanem duhovnem opravilu povernila se je zopet v enakem redu nazaj v šolo, in se vstavila na svoja mesta. Najpred se je zdaj opravila primerna molitev za dušni in telesni blagor svitlega cesarjevič-prestolonaslednika; potem je odpela mladina po napevu cesarske himne zgoraj napisano čestitko, poslednjič pa trikrat navdušeno zaklicala svitlemu cesarjevič prestolo-nasledniku: Živio! Slava! Na mnoga leta!

K sklepu je prejel vsak otrok mali darek zmed šolskih učil v spominek.

Za danes naj toliko zadostuje; pa o drugi priliki zopet kaj!

Iz Ljubljane. — V državnem zboru pričelo se je tudi krepko gibanje slovenskih poslancev. V splošni budgetni razpravi oglasil se je poslanec Šuklje, ki je kakor omenja naš poročevalec iz državnega zbora, zelo častno rešil svojo nalogo kot glavni govornik enako glede gospodarskih zadev vse države, kakor narodnih in gospodarskih teženj Slovencev. —

Ko je pri drugi priliki hotel perovodja, izvoljenec nemških Korošcev, Dumreicher, v oddelku, kjer sede slovenski poslanci, prezreti in nešteti pustiti takoj celih 19 glasov, oglasil se je dr. Poklukar z dokazom, da je v tem oddelku glasovalo 40 poslancev in ne le 21, ter je odločno zahteval, naj se dokazano napačna izjava predsednikova popravi, v prihodnje pa vsaj skrbi, da se glasovi prav štejejo in pri glasovanju ne prezirajo cele vrste navzočih poslancev.

To je bil zaslužen udarec na malomarnost predsedništva, katero je izjavilo po dr. Smolku, da je dispozicijski zaklad odklonjen z 12 glasovi, dejansko pa je bil sprejet z večino 10 glasov, z 138 glasovi zoper 128 glasov. — Dispozicijski zaklad sicer nikakor ni na srce priraščen prezrtim poslancem, toda, ako os sedaj še glasovali zanj, smejo zahtevati, da se njihovi glasovi tudi štejejo. — Smolka je sicer ostal pri svoji napačni izjavi, toda Dumreicher si bode pri drugi priliki morebiti prisiljen, kot bivši dvorni svetovalec, vsaj do 50 prav šteti in tudi Smolka bode moral biti previdnejši s svojimi nezmotljivimi izjavami. Včeraj govoril je poslanec Pfeifer pri ministerstvu notranjih zadev o epidemijah in epizovtijah, bržčas danes pa bode poslanec Hren govoril pri poglavji „cestne zgradbe“, dr. Poklukar pa pri poglavji „vodne zgradbe.“

— Vodna zgradba Save pri Stožicah postala je po zadnjih povodnjih še bolj nujna, kakor popred, ker vodotoč Save približal se je vasi Stožice že na 20 metrov, vrh tega čujemo, da obetajo razprave zarad zgradbe skupnega mosta za državno cesto in za kamniško železnico pod sedanjem črnuškem mostom dober uspeh. Kakor čujemo, namerava se to vprašanje podrezati tudi v državnem zboru.

— Kozavost v Ljubljani. Po uradnem izkazu z dne 18. aprila bilo je ta dan v Ljubljani še 17. kozavih bolnikov. To potrjuje dosedanje skušnje zadnjih tednov, da se zmanjšava število te vrste bolnikov na teden samo za dva do tri.

— Kmetijsko potovalno predavanje v Ribnici, imatajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc v nedeljo 29. t. m. popoldne po cerkvenem opravilu.

— Dopolnilne volitve v ljubljanski mestni odbor pričele so se v ponedeljek dne 23. t. m. in izvoljeni so bili v III. razredu gg. Ivan Hribar, Karol Žagar, Peregrin Kajzel in dr. Vinko Gregorič; pri današnji volitvi v II. razredu izvoljeni so narodni kandidatje gg. Josip Benedikt, Peter Grasselli, Ivan Gogala in župnik Janez Rozman; za I. razred pa, ki voli v petek, priporočajo se kandidatje gg. Henrik Ničman, dr. Josip Staré, Josip Tomek in Ivan Velkoverh.

— Hrvatska. Zagrebški „Obzor“ poroča, da je znani odvetnik, štajerski Slovenec dr. Kopač, zatožen zarad širjenja neresničnih iznemirljivih vesti, zato, ker je pri vredništvu „Obzora“ čul, da so se pri zakladu pakrajnih gozdov zasledile neke nerednosti, ter je potem domu grede prašal znanega državnega pravnika, ali je kaj na tem in ko je ta odgovoril, da njemu ni nič znanega, je Kopač zavrnil, potem pa že ni res. Sodnijska razprava zarad te zatožbe ima biti v petek 27. t. m.

Politične stvari.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji 22. aprila.

Splošna budgetna razprava.

Akoravno je bilo število proti državnemu proračunu vpisanih govornikov veliko, se je vendarle splošna letošna razprava pokazala v obče manj zanimiva. Gotovo je med protigovorniki gledé oblike pa v mnogo zadevah tudi gledé vsebine bil govor Gregrjev eden odličnejših, pa dostaviti smemo takoj, da politično postopanje Gregrjevo se nikdar ne more prištevati onem, ki deluje za interese državnozbornske večine. Drug mladočeh, Vašaty, vpisan je bil za proračun, govoril je odločno proti in baval se je izključno z vprašanji velike politike govoreč proti zvezi z Nemško in za ono z Rusko. Bistveno povedal je govornik mnogo resničnega, v obče pa se je vendar sodilo, da je dobro gradivo prav nevkretno po-